

1. Тыңдаңыз, есте сақтаңыз.

қалқанша без
тәбет
бүлшықет
көнілсіздік
есте сақтау қабілеті
толу
азайту
жүргізу
басталу
ҰЗД өту
ашулану
ауырсыну
шаштың түсүі

95

2. Сөз орамдарын есте сақтаңыз.

Арықтап кеттіңіз бе?	Ашушаңсыз ба?
Толып кеттіңіз бе?	Көніл күйіңіз жиі бұзыла ма?
Тәбетіңіз қалай?	Бүлшықетіңіз ауыра ма?
Үйқыңыз қалай?	Шашыңыз көп түсे ме?
Толуга бейімсіз бе?	Дененіңіз қыши ма?
Жиі терлейсіз бе?	Қолыңыз дірілдей ме?
	Екі қолыңызды созыңыз.

3. Үлгінің көмегімен тиісті қосымшаларды жазыңыз.

Қол+**ЫҢЫЗ** дірілдей ме?

-НІЗ, -НЫЗ, -ІНІЗ, -ЫНЫЗ

Бүлшықет _____ ауыра ма?

Дене _____ қыши ма?

Шаш_____ көп түсे ме?

Тәбет_____ қалай?

Бас_____ ауыра ма?

Үйк_____ қалай?

17-САБАҚ

4. Мәтінде оқыңыз.

Міндетті түрде эндокринологқа барыңыз, егер осындаи белгілерді байқасаныз:

1. Жиі шөлдеу. Міндетті түрде эндокринологпен байланысып, қандағы қант деңгейін анықтау үшін сынақтан өтуіңіз керек.
2. Тері бертпелері.
3. Артық салмақтың кенет артуы немесе жоғалуы.
4. Ұйқысыздық.
5. Гирсутизм.
6. Жұктілік болмауы.
7. Ісіну.

5. Мағынасына қарай сәйкестендіріңіз.

Жиі
Көңіл күйіңіз
Бұлшықетіңіз
Дененіз
Шашыңыз

көп түсे ме?
қышы ма?
ауыра ма?
бұзыла ма?
терлейісіз бе?

97

17-САБАҚ

6. Тыңдаңыз, жазыңыз.

7. Үлгінің көмегімен жазыңыз.

– Шаштыңыз көп түсे ме?

- Тәбет ____ жақсы ма?
– Салмағ ____ қанша?
– Ұйқы ____ қалай?
– Дене ____ қышы ма?
– Көңіл күй ____ жиі бұзыла ма?
– Бұлшықет ____ ауыра ма?
– Қол ____ дірілдей ме?

8. Мағынасына қарай жүптастырыңыз.

Шашыңыз
Тәбетіңіз
Салмағыңыз
Ұйқыңыз
Дененіз
Көңіл күйіңіз
Бұлшықетіңіз
Қолыңыз

ауыра ма?
жиі бұзыла ма?
қанша?
дірілдей ме?
көп түсе ме?
жақсы ма?
қышы ма?
қалай?

98

17-САБАҚ

A 9. Сүкбаттарды әзілге бөліп оқыныз.

– Қандай шағымыңыз бар?

– Шашым көп түседі, тәбетім нашар.

– Тағы қандай белгілері бар? Арықтап кеттіңіз бе?

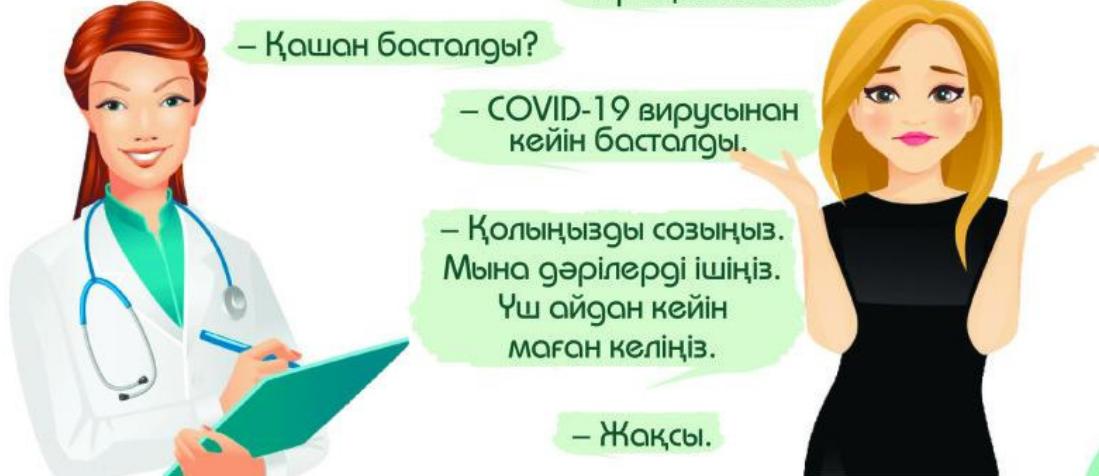
– Арықтап кеттім.

– Қашан басталды?

– COVID-19 вирусынан кейін басталды.

– Қолыңызды созыңыз. Мына дәрілерді ішіңіз. Үш айдан кейін маған келіңіз.

– Жақсы.

99

17-САБАҚ

A 10. Үлгінің көмегімен айтып дағыланыңыз.

A

- Қандай шағымыңыз _____ ?
- Шашым көп _____ , тәбетім нашар.
- Тағы қандай белгілер _____ ?
- Арықтап _____ ?
- Арықтап _____ .
- Қашан _____ ?
- COVID-19 вирусынан кейін _____ .
- Тәбетіңіз қалай?
- Тәбетім нашар.
- Қолыңызды _____ . Мына дәрілерді _____ .
- Үш айдан кейін маған _____ .
- Жақсы.

100

17-САБАҚ

11. Сүқбаттарды рөлге бөліп оқыңыз.

- Шағымыңыз бар ма?
- Толып кеттіңіз бе?
- Басыңыз ауырады ма?
- Басыңыздың ауырғаны қашан басталды?
- Толық шешініңіз. Қолыңызды көтеріңіз.
- Теріңіз құрғак екен. Шашыңыз көп түсө ме?
- Тырнағыңыз сынғыш па?
- Сізге қалқанша безі жұмыс істемей қалғанда ішетін дәрі жазып беремін.
- Тамақтанар алдында отыз минут бұрын ішіңіз
- Алты айдан кейін қалқанша безініңді УЗД-ге түсіріңіз. Маған қайтадан келіңіз.

- Терлеймін, терім қышиды.
- Толып кеттім.
- Иә, жиі ауырады.
- Суық, тиуден кейін басталды.
- Жақсы.
- Иә, шашым уыстап түседі.
- Иә, сынғыш.
- Элсіздік бар ма?
- Қалай ішу керек?
- Жақсы.
- Рақмет. Сау болыңыз!

101

17-САБАҚ

12. Қажетті етістіктерді жазыңыз.

- Шағымыңыз _____ ?
- Терлеймін, терім _____ ?
- Толып _____ ?
- Толып кеттім.
- Басыңыз _____ ?
- Иә, жиі _____ ?
- Басыңыздың ауырғаны қашан _____ ?
- Суық, тиуден кейін _____ .
- Толық, _____ . Қолыңызды _____ .
- Жақсы.
- Теріңіз құрғак екен. Шашыңыз _____ ?
- Иә, шашым уыстап _____ .
- Тырнағыңыз сынғыш па?
- Иә, сынғыш.
- Элсіздік _____ ?
- Иә, _____ .
- Сізге қалқанша безі жұмыс істемей қалғанда ішетін дәрі жазып _____ .
- Қалай ішу керек?
- Тамақтанар алдында отыз минут _____ .
- Жақсы.
- Алты айдан кейін қалқанша безініңді УЗД-ге _____ .
- Маған қайтадан _____ .
- Рақмет. Сау болыңыз!

102

17-САБАҚ

13. Қажетті сұраулық шылауларды жазыңыз.

Әлсіздік бар _____ ?

Толып кеттіңіз _____ ?

Шағымыңыз бар _____ ?

Басыңыз ауырады _____ ?

Шашыңыз көп түсө _____ ?

Тырнағыңыз сынғыш _____ ?

ма? ме?

ба? бе?

на? не?

14. Тиісті сөздерді жазыңыз.

кеттіңіз бе?

етіңіз ауыра ма?

қостыңыз ба?

көп түсө ме?

қалай?

қыши ма?

бейімсіз бе?

дірілдей ме?

бе?

созыңыз!

ба?

жиі бұзыла ма?

қабілеттіңіз нашар ма?

103

17-САБАҚ

15. Сұқбаттарды рәлге бөліп оқыңыз.

а

– Сізді не мазалайды?

– Тамағымда бірдене түрғандай болады. Тұншығамын. Түнде түншыққаннан қорқып оянамын.

– Құскым келеді.
Бетіме безеу шықты.

– Екі апта болды.

– Ұйқым нашар.

– Күніне неше рет ішемін?

– Тағы не мазалайды?

– Бетіңіздің терісі майлы екен.
Безеу қашан пайда болды?

– Ұйқыңыз қалай?

– Қалқанша безіңіз үлкейіпти. Сізге йод жетіспейді. Йодокол ішініз.

– Күніне бір рет ішініз.
Үш айдан кейін қалқанша безіңізді ҰЗД-ге түсіріңіз.
Оныншы қыркүйекте маган келініз.

104

17-САБАҚ

ә

– Қандай шағымыңыз бар?

– Ашушансыз ба?

– Көніл күйініз жиі бұзыла ма?

– Есте сақтау қабілеттіңіз нашар ма?

– Бұлшықеттіңіз ауыра ма?

– Қолыңыз дірілдей ме?

– Мен сізге медициналық талдауларға жолдама жазып беремін. Тапсырған соң маган келініз.

– Иә, ашушанымын. Қолыңызды созыңыз.

– Иә, жиі бұзылады.

– Иә, нашар.

– Ауырады.

– Дірілдейді.

105

17-САБАҚ

① 16. Дәрігер кеңесін есте сақтаңыз.

1. Йоды бар тағамдарды көп ішініз.
2. Стресстен аулақ болуға тырысыңыз.
3. Қанттың мөлшерін азайтыңыз.
4. Салмағыңызды бақылаңыз.
5. Белсенеңі өмір салтын жүргізініз.
6. Жыл сайын алдын-алу шараларын өткізініз.

17. Науқасқа кеңес жазыңыз.

1. _____ ішініз.
2. _____ тырысыңыз.
3. _____ азайтыңыз.
4. _____ бақылаңыз.
5. _____ жүргізініз.
6. _____ - _____ өткізініз.

18. Берілген сөз орамдарының көмегімен сұқбатасыңыз.

Қандай шағымыңыз бар?

Шашым көп түседі. Толып кеттім.

Әлсіздік бар.

Қашаннан бастап ауырады?

Мына дәрілерді ішініз.

Талдау тапсырыңыз.

Қалқанша безінізді УЗД-ге түсірініз.

Үш айдан кейін келініз.

106